8-шэ ИЙ ЛЭКТЭШ

Чыла эл пролэтар-шамыч, ушныза!

1937 ий
27
НОИАБРЬ
№ 88 (372)
Акшэ 5 ыр.

Рвэзэ КОММУНИСТ

ВЛКСМ
Маробком
дэн
Горком
орган

АГИТАТОР-ШАМЫЧЛАН БОЛЬШЭВИК ВУЙЛАТЫМАШЫМ

СССР Вəрховный совəтыш сайлымə историческый кəчə—12 дэкабрь кəчын лишəмəш. СССР Вəрховный Совəтын Сойуз Совəт дəн Национальность Совəт дəпутатыш сайлаш калыкын выдвигатлымə кандидат-шамычым окружной избиратəльный комиссийлаштə рəгистрироватлəн пытарымə. Ындə избиратəльный кампанийын əн сəрйозно, əн отвəтствəннə этапшə тӱҥалын. Калыкын выдвигатлымə кандидатуржо вəрч избиратəльный участкылаштə кумда агитаций дəн пропагандым ыштaш. Кажнə избиратəль калыкын выдвигатлымə кандидатын илышыж дəн коммунизм вəрч, Лəнин-Сталин партийын пашажə вəрч, шəмəр калыкын интəрəсыж вəрч кучəдалмыжым раш палəн шогыжо. Кажнə избиратəль 12 дəкабрьыштə шкə йӱкшым кӧлан пушашыжым палыжə.

Тəвə тидлан избиратəльный участкылаштə ойыртəмышынак кугу паша ыштымаш трəбытлалтəш. Тидə пашам ыштaш Лəнинский комсомол мəмнан большəвик партийлан активнə полшаш обăзан.

Тидə сəрйозный массə политик пашаш мəмнан рəспубликысə комсомол органиизаций-шамыч ушнəныт, агитаций дəн пропагандым ыштaш партийный организаций-шамычлан полшат. Рəспублик мучко чылажə 1391 варə комсомольский агитатор-шамыч избиратəльный участкылаштə пашам ыштат. Комсомол вий дəнə избиратəльный участкылаштə „СССР Вəрховный Совəтыш сайлымə вəргəн Положəнийым" тунəмашлан 1056 утла кружокым организоватлымə.

Но кружок шамычым организоватлымаш да избиратəльный участкылашкə агитатор-шамычым ойырəн колтымаш гына шагал. Тӱҥжӧ—нунылан большəвик вуйлалтымашым пуəн шогыман, пашам ыштaшыштэрəак кəчə йəда практичəский полшыман. Тəвə тидə трəбоватлымаш посна районысо комсомол организацийлаштə огəш шуктaлт. Ты шотышто паша əн начарын Йоласал (райкомол сəкрəтарь Никонов), Шəрнур (ВЛКСМ райком сəкрəтарь Пəкпайəв), Оршанкə (ВЛКСМ райком сəкрəтарь Бадьин) да Кужəнгəр районлаштə шога. Нинə ончыктымо сəкрəтарь-шамыч альат агитаций дəн пропагандын важностьшым умлəн огытыл. Садланак избиратəльный участкылаштə ыштышə комсомольский агитатор дəн пропагандист-шамычлан пəшак начар полшат да кӱлəш сəмын огыт вуйлатə. Тидлан лийынак нинə районласə посна агитатор шамыч шагалак огыл титакым ыштылыт, избиратəльный участкылашкə шуйəн коштыт. Тəвə Кужəнгəр районышто агитатор Липатников йолташ СССР Вəрховный Совəтыш сайлымə нəргəн умландараш йамдылалтдə формальнə вəлə коштəш. 2 шагат олмəш 20—30 минут гына заньатийым əртара.

Мəнжинский лӱм колхозышто (Оршанкə район) СССР Вəрховный Совəтыш сайлаш йамдылалтмə нəргəн кутырымашым колхоз вуйлатышə Бисов Гаврил лӱмын кӱрлын. Погынымашым кудалтəн „пашаш" кайəн. Тудым ончəн колхозник-шамычат погынымаш гыч лəктын кайəныт. Тидə осал паша тушманын шакшыланымыжə дəнə лийын, а комсомол организаций тыштə титаканым разоблачитлаш ужын огыл. Чыла комсомол организаций-шамычлан, кажнə комсомолəцлан шинчəн лийман: тушман-кашак огыт малə, нуно əрə калыкын пашажым тормызлаш да лавыртaш тыршат. Садлан кəч куштат, а избиратəльный участкылаштə ойыртəмышынак, писə шинчан, рəвольуционный шижмашан лийман. Тушманлан нымогай əрыкым пуман огыл.

Комсомолəц-шамыч избиратəльный участкылаштə избиратəльный спискым провəратлаш, тудым чын да раш составитлаш полшышаш улыт. Тəвə ты шотыштат ВЛКСМ райком-шамыч дəч вуйлалтымаш кӱлəш.

Пашаштə нəсойузный молодьожымат мондыман огыл. Нунымат избиратəльный участкылаштə активнə пашаш ушыман.

Коммунист партий дəн калыкын вождьшо Сталин йолташын вуйлатымə кугу Социализм элын Вəрховный Совəт дəпутатыш калыкын выдвигатлымə кандидатшə-шамыч вəрч, родинын пəнгыдə эргышт вəрч, калык дəн отəчəствылан мучашдымын прəданнə-шамыч вəрч, агитацийым ыштaш да нунылан йӱкым пуаш пийал дəн чап.

Марбумстройын стахановкажə, СССР Вəрховный Совəтын Национальность Совəт дəпутатыш кандидат комсомолка Толстова Ньура.

ВЛКСМ райком сэкрэтарь-шамыч совэщаньэ

1937 ий 23 нойабрьыштə ВЛКСМ обкомышто райкомол сəкрəтарь-шамыч совəщаньə əртыш. Совəщаньыштə ВЛКСМ ЦК сəкрəтарь В. Ф. Пикина, ВКП(б) обком сəкрəтарь Йэмэльйанов йолташмыт участвоватлəныт.

Совəщаньыштə XIV-шə область комсомол конфəрəнцийын пунчалжым шуктымо да Вəрховный Совəтыш сайлаш йамдылалтмаштə комсомолын участвоватлымыжə нəргəн каҥашымə. Тыгакак комсомол организаций-шамычын калык тушман троцкист, бухаринəц, буржуазнə националист кашакын кодшо косaштым разоблачитлымə шотышто партийлан полшымо нəргəн ончымо.

ВЛКСМ райком сəкрəтарь-шамычын выступлəний гычышт раш койəш, посна районласə комсомол организаций-шамыч XIV-шə область комсомол конфəрəнцийын пунчалжым шуктышаш вəрч альə кӱлəш сəмын пижын огытыл. Вəрховный Совəтыш сайлаш йамдылалтмə шотышат пашам моктaш огəш лий. Нуно тидə пашалан агитатор шамычым ойырəныт, но нунылан пашам ыштaшышт конкрəтнə полшəн, вуйлатəн огыт шого.

Марий Турəк дəн Кужəнгəр райкомол-шамыч гын, Вəрховный Совəтыш сайлаш йамдылалтмаш пашам политик тунəммаш дəч кӱрылтын ыштат. Нинə райкомол-шамыч Вəрховный Совəтыш сайлаш йамдылалташ кӱлəш, манын политик тунəммашым лушкы дəмдəныт.

Пəктубай, Морко, Йоласал районласə комсомол организаций-шамыч калыкын тушманжə кашакын кодшо косaштым, нунын пособникыштым разоблачитлымə шотышто пашам пəш лушкыдын ыштат.

Вəрховный Совəтыш сайлаш йамдылалтмаштə посна райкомол-шамыч ойыштым ончыктəн шогат. Тəвə Звəнигə райкомол агитфургоным организоватлəн. Агитфургон избиратəль участкылаштə Вəрховный Совəт дəпутатыш калыкын выдвигатлымə кандидат-шамычшə вəрч агитацийым колтат. Тыштə агитфургон бригадə колхозлаштə у Конституций нəргəн, Вəрховный Совəтыш сайлымə нəргəн, тӱрлӧ плакат дəн лозунг шамычым, вождь-шамычын портрəтыштым—чылажə 1070 тəнгəашым ужалəн. Тыгай бригадым моло райкомол-шамычат организоватлəн кəртыт.

Комсомол актив-шамычым ВКП(б) кандидатыш пуртышаш рəкомəндаций пумашат ситышын ок ышталт. Комсомолыш пуртымо пашамат вийəҥдаш кӱлəш.

Совəщаньыштə ВЛКСМ ЦК сəкрəтарь В. Ф Пикина йолташ выступатлəн. Тудо область комсомол организацийым троцкист, бухаринəц, буржуазнə националист кашак вaштарəш чарныдə кучəдалаш, ВЛКСМ ЦК-н 4-шə плəнумжын пунчалжым шуктəн шогышаш вəрч куатлын кучəдалаш ӱжӧ.

Шкэ йӱкэм родинылан прэданнэ йэҥ-шамычлан пуэм

Мылам 18 ий тəмын. Тидə мыйын илышыштə əн пийалан ий. Вəт тəний мый, Совəт Ушəмын пийалан рвəзыжə пəрвой кана голосовайаш тӱҥалам.

16 ий ожно мый ачыйавый дəч посна кодым. Мыйым 2 ийаш йочам вəс йалыш ик кугызалан воспитатлаш пуышт. Но тудат кугын ыш илə. Мый адак тулыкəш кодым. Совəт власть улмылан кӧра мый ыжым йом. Совəт элын пийалан рвəзыжə лийын кушкым.

1928 ийыштə йалəшнə колхоз организовайалтə. 1935 ийыштə мый колхоз счəтоводлан шогальым. Счəтовод пашам сай шуктəн шогышым. Тəний шошо ага кампаньыштə пашам стахановла ыштымəмлан, мыйым колхоз бригадирлан шогалтышт. Кызыт бригадирлан пашам ыштəм.

Мый зажиточно да культурно илышыш лəктынам. Тəний шкəтак 135 пул киндым налам. Каньымə жап годым газəтым, художəствəнный кнагам лудам. Тидə жапыштə М. Горькийын „Мать", Шолоховын „Поднятая целина" кнага-шамычым лудынам.

СССР Вəрховный Совəтыш сайлымə кəчым куанəн вучəм. Кузə от куанə? Партий да совəт власть гына мланна, шəмəр калыкын йочаштлан, тыгай кугу правам да пийалан, вəсəла илышым пуəныт. Шкə йӱкəмым 12 дəкабрьыштə родинлан прəданнə йəнг-шамычлан пуəм.

Комсомолəц Анисимов В.

„У-Кой Сола" колхоз, Шəрнур район.

Пионьэр сбор эртаралтэ

24 нойабрьыштə Лəсотəхночəский институтын актовый залəшыжə Йошкар-Ола пионьəр-шамычын общий сбор əртыш. Сборыш чылажə 1400 пионьəр погынəн.

Сборышто ВЛКСМ ЦК сəкрəтарь Пикина йолташ выступатлəн. Пикина йолташ пионьəр-шамычым СССР Вəрховный Совəтыш сайлымаштə активнə участвоватлаш Владимир Ильич ЛЭНИНЫН сай тунəмаш кӱштымыжым шукташ ӱжӧ. Адак ожно йоча-шамычын илышышт нəргəн каласкалыш.

Пионьəр-шамыч Пикина йолташым кужун сово кырымаш дəнə пəш шокшын ваш лийыч.

Сбор дəч вара концəрт лийə.

СССР Вэрховный Совэт дэпутатыш марий калыкын кандидатшэ-шамыч

Алэксандр Иванович КАРАЧАРОВ

1893 ийыштә Нижәгородский губәрний, тудо уйәздак Ийутино йалыштә йорло крәсаньык йәпәш шочшо Аләксандр Иванович Карачаров шуко орлыкым ужын, шуко йӧсым чытән. 3 ийаш годымжак тудын ачажә колән, тудо кылмәнат, шужәнат коштын, шуко кана кыралтын.

8 ийаш улмыж годым Аләксандр Иванович Слуха сәласә цәрковно-приходский школыш пура да тудым похвальнә листам налын тунәм пытара. Но умбакыжә тунәм кәртын огыл. Школ дәч вара Аләксандр Иванович 2 ий годым кўтым кўта, вара утильсырйо погышо дәнә шәм пашам ышта.

17 ийаш Аләксандр Иванович паша кычалын Пәтәрбургыш кайа. Ик мыньар тылзә гыч пыкшәрак „Сонталли" чугун-литәйнә заводыш шәм паша ыштaш пура.

Литәйный заводышто ыштымә жапыштыжә Аләксандр Иванович пашазә стачкә-забастовкылаштә активнын участвоватла. Пашазә-шамыч тудлан ўшанат. Тудлан развәдкым ышташ, моло фабрик дән заводлаштә агитацийым ышташ кўшталтәш. Тыгә, ик кана шкә заводысо забастовщик-шамычлан полшашлан пошкудо шоколаднә фабрикысә ўдрамаш пашазә-шамычым бастоватлаш тарваташ Аләксандр Ивановичлан кўшталтын ыльә. Тудо сайын агитироватлән моштымыжо дәнә ўдрамаш пашазә-шамычым бастоватлаш тарвата. Литәйщик-шамыч забастовкышто сәнгат. Забастовкышто активнә участвоватлымылан Карачаров йолташ арәстоватлалтәш.

1914 ийыштә Карачаров йолташ Балтийский флотыш призыватлалтәш. Тудым машина командыш колтат. Тудын служитлымә корабльыштә большәвик кружок дән марксист шамыч группо ыльә, литәратур ситышын лийын. Тыштә Аләксандр Иванович политичәский багажшым йәшарән.

Фәвраль рәвольуций дәч вара Карачаров йолташ офицәр-шамычым разоружитлымаштә активнын участвоватла, корабльыштә йолташ суд чләнлан шога. 1917 ий ийуль кәчылаштә балтфлотәц-шамычын конфәрәнций погалтәш. Большәвик-шамычын дәләгацийыштә улшо Карачаров йолташ болшәвик-шамыч дән Владимир Ильич Ләнин ўмбак лаврам кышкаш тӧчышӧ мәньшәвик дән әсәр-шамычым — пашазә классым прәдатлышә-шамычым разоблачитлаш полша.

1917 ийыштә, флотышто улмыжо годым Аләксандр Иванович партийыш пурән. Тудо корабльсә большәвистский организацийын активнә чләнжә, Октьабрь социалистичәский рәвольуций вәрч активнә кучәдалшә борәц ыльә.

Аләксандр Иванович Карачаров Финльандийыштә совәт властьым организоватлымаштә участвоватла, бойәвой дружиным, Йошкар гвардий отрьадым организоватла, нуным вуйлата. Або олаштә исполком члән лийәш. 1918 ий апрәльыштә Аләксандр Иванович бәлофин-шамыч ваштарәш кучәдалмаштә сусырга да ик жаплан мӧнгышкыжӧ кайа.

1918 ий сәнтьабрьыштак Карачаров йолташ морьак отрьадыш ушнән Архангәльскыштә озаланышә англо-француз интәрвәнт-шамыч ваштарәш кучәдалаш кайа.

1923 ийыштә партий шкәнжын ән сай әргыжым славнә чәкист-шамыч радамыш колта. Ындә 14 ий Карачаров йолташ ОГПУ—НКВД органлаштә ышта, контррәвольуций ваштарәш чаманыдә кучәдалмыжлан йатыр кана наградитлалтын. 1934 ий гыч Карачаров йолташ Марий рәспублик НКВД начальниклан ышта. Кызыт тудо ВКП(б) Обком пләнумын да бўрон чләнжылан, Марий АССР Исполком прәзидиум чләнлан шога.

Марий рәспубликысә чыла шәмәр-шамыч шкәныштын погынымашлаштә партийын ўшанлә әргыжә Аләксандр Иванович Карачаровым Национальность Совәт дәпутатыш кандидатлан кугу куанымаш дәнә йәдинодушно паләмдат. Избиратәль-шамыч палат: кучәдалмашәш шуаралтшә, Ләнин-Сталин партийын воспитатлымә пәнгыдә большәвик, Марий рәспубликым калык тушман-шамыч дәч әрыктымә шотышто кугу пашам ыштышә славнә чәкист Карачаров йолташ Национальность Совәт дәпутатыш достойно кандидат лийәш да, Марий рәспублик шәмәр-шамыч шкә голосыштым Карачаров йолташлан куанән пуат.

Капитолина Михайловна КЭЛЬБЭДИНА

Кугу Октьабрь социалистичәский рәвольуций дәч ончыч шәмәр ўдрамаш чыла дәчат лишитлалтын ыльә. Тудо курым мучко

кул лийын илән, паша ыштышә вольык сәмын индыралтын. Ўдрамашым нимолан шотлән огытыл!

Капиталистичәский әллаштә кызытат ўдрамаш-шамыч тыгай положәньыштак улыт. Мәмнан пәләдалт шогышо әрыкан әлыштә вәлә ўдрамашлан чыла шотыштат пӧрйәнг дәнә тӧрак права пуалтын.

* * *

Царәвококшайск олаш 1893 ийыштә Капитолина Михайловна КЭЛЬБЭДИНА шочын. Мутат укә, кугыжан Российын кошмарнә условийыштыжә Капитолина Михайловна образованьым налын кәртын огыл. Тудо улыжат начальнә училищын 4 классыжым вәлә тунәмын.

Капитолина тунәммым ыш чарнә. Тудлан школышто тунәмаш әрык лийын огыл гынат, тудо брын шогән огыл, шкә образованьыжым самостойатәльнә нӧлташ тўнгалын. 1913 ийыштә Царәвококшайск городской училищә пәләнсә пәдагогичәский совәтәш учитәль лўмым налаш экстәрн шот дәнә экзамәным сдатла.

Капитолина Михайловна ындә 24 ий школышто туныкта.

Коло ныл ий жапыштә Капитолина Михайловна вич шўдӧ нарә йочам туныктән луктын. Тудын туныктымо йоча-шамыч кызыт шўдӧ дәнә кыдалаш шолым, лу дәнә высший школым тунәм пытарәныт.

Замәчатәльнә пәдагог, уста воспитатәль. Уло моштымашыжым, вийжым шинчымашыжым пўтыньәк кушкын шогышо рвәзә тукымлан да общәствәннә, государствәннә пашалан пыштән. Тудын опытшо гыч рвәзә учитәль-шамыч тунәмыт. Тудын паша опытәшыжә пўтынь молодьож тунәмәш.

Тәвә молан Жуковский тўнгалтыш школышто (Йошкар-Ола район) Капитолина Михайловна Кәльбәдинам Йошкар-Ола избиратәльный округысо шәмәр-шамыч социализм әлын высший органышкыжә—Национальность Совәт дәпутатыш кандидатлан выдвигатлат.

Садлан Йошкар Ола избиратәльный округысо шәмәр-шамыч шкә йўкыштым Совәт әлын ончыл йәнгжә, шкә виежым, моштымыжым, шинчымыжым Ләнин-Сталин партийын кугу пашажлан пушо Капитолина Михайловна Кәльбәдина йолташлан пуат.

РЎБЧИКОВ—ВЛКСМ обком сэкрэтарь

Комсомол организацийын чаплэ вуйлатышыжэ

Йошкар-Ола комсомол актив, Йошкар-Ола избиратәльный округын чыла шәмәрышт да общәствәннә организацийышт шкә погынымаштышт партийын ўшан ўдыржым, Ләнин-Сталин партийын да комсомолын воспитанницажым В. Ф. Пикинам СССР Вәруовный Совәтын Национальность Совәт дәпутатыш кандидатлан выдвигатләныт.

Национальность Совәт дәпутатыш кандидатлан Пикина йолташым выдвигатлән, Марий комсомол организаций да чыла шәмәр-шамыч ўшанат: Ләнин-Сталин партийын ончән куштымо бойәцшә комсомол организацийын чаплә вуйлатышыжә СССР Вәрховный Совәт дәпутатыш достойный кандидат лийәш.

Марий рәспублик молодьожын ўшанымыжым Валәнтина Фәдоровна Пикина йолташ партийын да личнә Сталин йолташын ончыктымыжым шуктышаш вәрч кучәдалмыжә дәнә сула. Пикина йолташын паша корныжо тудын пашазә классын да партийын пашажә вәрч кучәдалмыжым рашак ончыкта. Пикина йолташ комсомол пашаш уло вийжым, моштымыжым пыштән. Комсомол коклаштә у кадрым куштымаштә әрәак тырша.

У кадр куштымо шотышто Пикина йолташ пәш чутко ончән. Тәвә тудо 1935 ий ийульышто ВЛКСМ ЦК пәлән лийшә Всәсойузно совәщаньәш ўдрамаш молодьож коклаштә паша ыштымә нәргән тыгә кутырән:

—Кадр йамдылымаш, комсомол активым куштымаш тидә Сталин йолташын „Кадр чыла рәшатла" манмә лозунгшым илышыш пурташ вәрч Ләнинский комсомол ўмбакә почотно да отвәтствәннә задачым пышта. Мәмнан рвәзә әлыштә молодьож массә—ўдрамашат, пӧрйәнгат тидә лозунгым илышыш пурташлан тәхникым пәш сайын палән налшаш.

Тидын дәнә пырльа комсомоллан тўнг задачыжә шотәш мә молодьожлан коммунистичәский воспитаний пуышашым шындәна.

Комсомол организацийын пашажым пәрәстроитлымаш важнә комсомоләц, комсомолка да самырык пашазә ўдрамаш дәнә пашам ышташ йодәш.

Кокымшо важнә задачә—мәмнан ўдыр-шамычын культурыштым чарныдә нӧлтымаш. Кунам мә культурно лийна гын, марлан каймашкә да йўла вопрос-шамычым йӧршәш вәс сәмын ончаш тўнгалына. Чыла паша мәмнан дәч зависитла. Чийән моштымашым политичәский да общий образований дәнә кылдән мошташ кўләш.

Пикина йолташ тушман-шамычым ужын кәртдымә, нуным чарныдә чот кыра. ВЛКСМ Цәнтральный Комитәт IV-шә пләнумышто „Комсомол кӧргыштӧ калык тушман-шамычын пашашт нәргән" Косарәв йолташын докладшә почәш Пикина йолташ тыгә выступатлән: „Калык тушман-шамыч комсомолыш да пашазә класс кӧргыш большәвистский критик укә улмо дәнә гына шўшкылт кәртыныт. Цәнтральный Комитәт бўро да чумыр комсомол организаций политичәский бәспәчнә лиймышт дәнә калык тушман-шамычын подрывной пашаштым, нунын мәтодыштым ужын кәртын огытыл". Пикина йолташ шкә выступләньыштыжә Бәлорусс комсомол организацийыштә калык тушман, шпион кашакым разоблачитлән выступатлыш.

Пикина йолташын практичәский пашаштыжә паша дәч кутырымаш нимыньарат ок ойырло. Комсомол пашам пужаш тӧчышӧ ваштарәш рәшитәльнә кучәдаләш. Мәмнан партийын да Ләнинский Комсомолын ончыктымыжым илышыш пурташ шкә долгышлан да чәсть пашажлан шотла.

Валәнтина Фәдоровна Пикина йолташын кандидатуржым Национальность Совәт дәпутатыш выдвигатлән, тудо ўшанымә пашам чәстнә шуктән шогаш тўнгалаш манын Марий рәспубликысә молодьож ўшана.

СССР Вәрховный Совәтын Национальность Совәт дәпутатышкыжә марий калыкын кандидатшә Валәнтина Фәдоровна Пикина йолташ—тидә Ләнинский комсомол тукымын прәдставитәльницажә. Тидын дәнә Йошкар-Оласә рвәзә избиратәль-шамыч мучашдымын кугәшнат. Садлан, ән пәрвойак, комсомол организацийлан да чыла молодьожлан Совәт родиным достойно ўдыржӧ Валәнтина Фәдоровна Пикина йолташын кандидатуржо вәрч агитацийым да пропагандым кумдан шарыман. Мәмнан выдвигатлымә кандидатурым чыланат палышт да тудлан голосоватлышт.

СССР Вэрховный Совэт дэпутатыш марий калыкын кандидатшэ-шамыч

Зиновий Йаковльэвич ЖАДНОВ

Октьабрь рэвольуций дэч ожно, тугак рэвольуций дэч варат Жаднов йолташын ачажэ дэн аважэ түрлӧ заводлаштэ пашам ыштэныт. Но пашазэ ўмырышт утларкшэ пэнько прьадильнэ фабрикыштэ эртэн. Ачажэ кызыт Горбатов оласэ пэнько-прьадильнэ фабрикыштэ пашам ышта.

Рэвольуций дэч ончыч пашазэ шамычын илышышт путырак начар ыльэ. Нунын илыш условийыштым куштылэмдаш, айдэмылан чын айдэмэ илышым пуаш иктат тыршэн огыл. Пашазэ-шамычым паша ыштышэ волькэш ужын, чыланат ындырэныт, нунын пытартыш вийыштым пунчал лукташын капиталист-шамыч, фабрикант дэн заводчик - шамыч эксплоатироватлэныт. Тыгак тэкстильнэ прэдприйатьылаштэ ыштышэ пашазэ-шамычат кугу йӧсым чытэныт. Паша кэчэ кужу, а пашадар моткочак шагал, шкэ йэшым пукшэн йӱктэн лукташат шукыж годым ок ситэ. Тэвэ тыгай нэлэ условийыштэ илышэ пашазэ йэшэш 1904 ийыштэ Сосновка йалэш (кызыт Горький область, Павлов район) Зиновий Йаковльэвич Жаднов йолташ шочын.

Нэлэ илыш Жаднов йолташым рвэзыньэк пашаш кайаш тарватэн. 12 ий тэммэк, 1916 ийыштэ тудо, пальмэ хлэбопромышлэнник Бугровын мэханичэский вакшышкыжэ котлочистлан (подым эрыктышэ) пашаш пура. Тыштэ тудо, изи рвэзэ вийжэ дэнэ, кугу йэҥ сэмынак, моло подростко гайак эксплоатироватлалтын, 1917 ий мартэ пашам ышта. Тидэ вакш гыч „Красный Октьабрь“ льноткацкий фабрикыш слэсарь учэниклан кусна. Тыштэ пэнгыдэ большэвик организацийын влийаньыжэ дэнэ тудын взгльадшэ формировайалташ тӱҥалэш.

Октьабрь рэвольуций ожно волгыдо кэчым уждымо шэмэр массылан, нунын икшывыштлан чыла шотыштат кумда корным почо. 15 ийаш Зиновий Йаковльэвич 1919 ийыштэ профэссиональнэ-тэхничэский школыш тунэмаш пура. Ик ий тунэммэк Москва-Озаҥ кӱртньӧ корно Сейма станцэ пэлэнсэ государствэннэ мэханичэский вакшышкэ слэсарь пашам ышташ кусна. 1921 ийыштэ тидэ спэциальность дэнак „Красное Сормово“ заводышто пашам ышташ тӱҥалэш.

1920 ийыштэ Жаднов йолташ комсомолыш пура. Тидэ ий гыч тудо шкэнжым ораньэк общэствэннэ пашаш пуа, тудын илышыжэ, чыла пашажэ комсомол дэнэ кылдалтэш. Заводлаштэ йатыр комсомол организацийын организаторжо лийэш. Вакшыштэ, варажым „Красное Сормово“ заводышто комсомол йачэйкэ сэкрэтарьлан сайлалтэш. Комсомол организацийым сайын вуйлатэн шогымыжым комсомолэц-шамыч

аклат, тудым вашталтыдэ йачэйкэ сэкрэтарьлан сайлат.

Сормово партийнэ организаций Жаднов йолташым, активнэ комсомолэцлан шотлэн, 1923 ийыштэ ВКП(б) члэныш кандидатлан пурта, а 1924 ий апрэльыштэ тудым партий члэнлан пэнгыдэмда. 1924 ийыштэ Жаднов йолташым вуйлатымэ комсомол пашашкэ—Лукойанов комсомол уйэзднэ комитэт сэкрэтарьлан колтат. Тушто ик жап ыштымэк тудым Нижний Новогород олаш комсомол райком сэкрэтарьлан кусарат. Тидэ пашаштэ тудо 1927 ий мартэ ышта. Комсомол пашаштэ улмыжо годым, 1924 ий гыч 1927 ий мартэ, Жаднов йолташ ик кана вэлэ огыл Нижэгородский комсомол губком члэнлан да комсомол губком бӱро члэнлан сайлалтэш. Ик кана вэлэ огыл Всэсойузный комсомол сйэздыш мийэн.

Комсомолышто пашам ыштымэ почэш Жаднов йолташым партий профсойуз пашаш колта. 1927 ийыштэ тудо Нижэгородский губпрофсовэт члэнлан сайлалтэш.

1929 ийыштэ Зиновий Йаковльэвич партийнэ пашам ышташ тӱҥалэш. Пэрвой жапыштэ оласэ трамвай партком сэкрэтарьлан, а варажым Лэнин лӱмэш радио - тэлэфонный заводышто партком сэкрэтарьлан пашам ышта. Ик идалык гыч партий край Комитэт ик энэргичный, пэнгыдэ, нэпоколэбимый большэвик улмыжлан Жаднов йолташым Крайонэш вуйлатымэ пашаш выдвигатла. Тужэчын ВКП(б) Крайком 1931 ийыштэ шкэ аппаратышкыжэ ӱжын налэш. Жаднов йолташ Крайкомышто ик идалык культур сэктор вуйлатышылан ышта, варажым кок ий кадр отдэл вуйлатышын замэститэльжылан, ик ий промышлэннэ - транспортный отдэл вуйлатышын замэститэльжылан, а тидын почэш 1935 ий фэвраль гыч тэний нойабрь мартэ совэт да торговый отдэл вуйлатышылан пашам ышта.

1929 ий дэч вара Жаднов йолташ эрэак ВКП(б) Горький Крайкомын да варажым Обкомын члэнжылан сайлалтэш. Горький партийнэ организаций дэч мэмнан партийын XVI сйэздышкыжэ рэшайушо йӱк дэнэ дэлэгатлан сайлалтын.

Жаднов йолташ 1920 ий гыч Лэнинский комсомолышто да 1923 ий гыч большэвик партий радамыштэ ыштымэ жапыштэ шкэнжым Лэнин - Сталин партий пашалан прэданнэ, большэвик партийын гэнэральнэ линийжэ дэч кэч могай тайнылташланат нэпримиримэ, партийын да калыкын тушманжэ-шамыч ваштарэш активнэ кучэдалшэ большэвик сэмын ончыктэн.

Мэмнан партийлан, мэмнан вождь дэн учитэль Сталин йолташлан мучашдымэ прэданность дух дэнэ организацийым воспитатлышэ, кугу Сталинын соратникшэ, чаплэ большэвик А. А. Жданов йолташын вуйлатымэ Горький партийнэ организацыштэ Жаднов йолташ кушкын. Тыжак тудо шуаралтын, тыштэ тудо большэвик воспитаньэ кугу школым эртэн. Садлан кӧра арам огыл марий обком дэн Йошкар - Ола горком плэнум ВКП(б) Обком дэн Горкомын пэрвой сэкрэтарь пашам шуктэн шогышылан Жаднов йолташым ик йӱк дэнэ сайлэныт.

Шэрнур районысо „У кэчэ“, „Волна“, „Красный Прогрэсс“, „Тумэр“ колхоз - шамычын члэнышт, Шэрнур пэдучилищысэ студэнт дэн прэподаватэль-шамыч, Шэрнур дэн Казанский МТС пашазэ дэн служышо шкэ прэдвыборный погынымаштышт З. Я. Жаднов йолташын кандидатуржым СССР Вэрховный Совэт Сойуз Совэт дэпутатыш ик йӱк дэнэ выдвигатлышт. Шэрнур районысо шэмэр-шамычын выдвигатлымэ Жаднов йолташын кандидатуржым мэмнан Марий рэспубликысэ чыла шэмэр калык йэдинодушно поддэрживатла. Жаднов йолташ—пашазэ классын ик ӱшан эргыжэ, Лэнин-Сталин партий пашалан, социализм пашалан мучашдымэ прэданнэ большэвик, Сойуз Совэт дэпутатыш достойно кандидат.

Шкэнан йӱкнам Лэнин-Сталин партийын пашажлан мучашкэ шумэшкэ прэданнэ, мэмнан калыкын пийалжэ вэрч шкэ илышыштым пуаш йамдэ улшо йэҥ-шамычлан пуэна!

Василий Николайэвич БОГДАНОВ

—Мый шкэнан йал илышым шоҥго-шамычын ойлымышт почэш гына шинчэм. Нуно шинчат: йал пичкэмыш улмаш. Йор-

лын илэныт. Мландэ шагал лийын, киндэ начар шочын. Вольыкат шагал улмаш. Ик манаш—пичкэмыш, шужымаш да нужналык, тэвэ могай улмаш мэмнан кугу Льаждӱр йал,—манэш Василий Богданов. — Тэвэ йужгынам шинчам да шонэн шинчэм: кӧ мланна тыгай куанымашым да пийалан илышым пуэн. Тидлан ик вашмут гына лийын кэртэш: пийалан да куанымашан илышым мланна совэт власть дэн Лэнин-Сталин партий пуэныт...

Василий Богданов 1913 ийыштэ шочын. Тудо совэт власть дэнэ пырльа кушкын, пэнгыдэмын. Садланак вэт тудо ожнысо кул илышым ок шинчэ. Тудо пийалан да куанымашан илыш пуышо—Совэт власть дэн Лэнин-Сталин партийым вэлэ раш шинча.

—Пашазэ дэн крэсаньык социалистичэский элыштэ гына рвэзылан чыла вэрэат корно кумда.

1931 ийыштэ Льаждӱр йалэш колхозым организоватлымэ нэргэн ой лэктэ. Васлий колхоз организоватлымаштэ ик эн активный участник лийын.

1932 ийыштэ тудым йал совэт сэкрэтарьлан сайлат. Тудлан государствэ виктарымэ пашам ӱшанэн пуат.

Йал совэтыштэ 2 ий жап ыштымыж годым Богданов йолташ избиратэль-шамычын ӱшанэн пумо пашаштым чэсть дэнэ шуктэн шогэн. 1933 ийыштэ тудым йал совэт прэдсэдатэльлан сайлат. Шэмэр калыкын ӱшанэн пумо кугу пашам Богданов йолташ адакат кугу куанымаш дэнэ ышташ тӱҥалэш. Тудо эн пэрвойак колхоз массыш кайа. Шкэ йыржэ активым чумыра, у пашалан туныкта да практичэский пашаш шкэжат тунэмэш. Богданов йолташ йалым зажиточный да культурныйым ышташ пижэш. Йал совэт мучко коллэктивизаций 96 процэнтыш кушкэш. Богданов йолташын вуйлатымыж почэш колхоз-шамыч вийаҥыт, кушкыт. Кӱкшӧ шурно лэктыш вэрч кучэдалыт. Тэний колхоз-шамыч трудодэньлан 12-16 килограмм дэнэ киндым налыт. Льаждӱр йал совэтысэ йатыр колхоз-шамыч ик гэктар гыч 100 пуд дэнэ киндым налыныт. Тидэ агротэхничэский мэроприйатьым ыштымэ дэнэ, агитационно-массовый пашам кумдан шарымэ дэнэ гына лийын. Богданов йолташын вуйлатымыж дэнак социалистичэский животноводство развиватлымаштэ йатыр чаплэ паша ышталтыныт. Чыла колхозын фэрмыжэ уло. Вольык ончымо шотышто Льаждӱр йал совэт Кужэҥэр районышто ик ончыл вэрым налын шога.

Сталинский шурно лэктыш дэн социалистичэский животноводство вэрч кучэдалмаш дэнэ пырльа йал совэт мучко стахановэц-шамыч кушкыт. 1936 ийыштэ 13 стахановэцым рэспублик дэн район организаций-шамыч прэмироватлэныт. Тэний угыч 23 стахановэцым муштымо. Нуно шкэ паша нормыштым 200 процэнт тэмэн шогат. Пашам сайын ыштымыжлан Василий Богданов кодшо ий рэспубликанский организаций - шамыч дэч 500 тэнгэаш прэмийым налын.

Культур куштымо шотышто Богданов йолташ путырак кугу пашам ышта. Тудо личнэ школ пашам, политпросвэт пашам вуйлата.

Тэвэ Богданов йолташын куд ий жапыштэ ыштымэ пашаж гыч ик мыньар ужашыжэ.

Василий Николайэвич Богдановым изижгэ кугужжгэ чыланат палат. Садланак вэт тудым Лэнин-Сталин пашалан прэданнэ улмыжлан Кужэҥэр избиратэльный округысо избиратэль - шамыч СССР Вэрховный Совэт дэпутатыш кандидатлан выдвигатлэныт. Богданов йолташым комсомол воспитатлэн. Тудо Лэнин-Сталин партий пашаш кушкын. Мутат укэ, Василий Николайэвич Богданов йолташ государствэннэ управлэньэ пашамат кызытат чэсть дэнэ ышта да тугак ончыкшат шкэ вийжым ок чаманэ.

СССР Вэрховный Совэт Национальность Совэт дэпутатыш „У Льаждӱр“ колхоз члэн-шамыч Богданов йолташын кандидатшым выдвигатлымэк, Кужэҥэр избиратэльный округысо пӱтынь избиратэль-шамыч тидэ прэдложэньым уло кумылын поддэрживатлышт. В. Н. Богданов йолташым окружной избиратэльный комиссий Национальность Совэт дэпутатыш кандидатлан рэгистрироватлэн.

СУЛЭИМАН СТАЛЬСКИЙ

23 нойабрьыштэ эрдэнэ Дагэстан АССР Ашага—Сталь аулэш Дагэстан калык поэт Сулэйман Стальский колэн.

СУЛЭЙМАН СТАЛЬСКИЙ

Тэлэграф — коммунизм паша вэрч кучэдалшэ борэц,—орденоносэц, Дагэстан калыкын кугу поэтшэ, Сойуз Совэт дэпутатыш кандидат, Дагэстан Совэт писатэль Ушэм прэдсэдатэль Сулэйман Стальскийын колымыжо нэргэн ойган уверым кондыш. Сулэйман Стальский шкэнжын кужу да чаплэ илышыжын кугырак ужашыжым калыкын ойгыжо нэргэн, калыкын утаралташ ўшанымыжэ нэргэн мурылан пуэн да калыкын эн куанымашан шонымашыжэ шуктэлтмешкэ илэн. Тудлан—тидэ ўшанымаш мурызылан — социалистический общэствын ончыл строитэль ышт радамыш шогалаш пийал лийын.

Сулэйман Стальскийын мурыжо илышыш пурталтын.

Шонго поэт государствэнэ дэатэльыш шумэш кушкын. Тидэ Сулэйман Стальскийын пўтынь илыш опытшо гыч лектын шогэн. Тудын Ашага—Сталь аулысо йорло сурт гыч тўнгалын, Совэт калыкын столицын Крэмлысэ дворэцыш шумэш каймэ корныжо миллионло шэмэршамычын вийжак да чаплэ корнышт ыльэ. Тидэ корно дэнэ историйыш калык гэрой лийшэ поэт дэн сталевар - шамыч, кўтызö дэн инжэнэр-шамыч кайэныт. Тидэ корным кугу Лэнин-Сталин партий почын.

Сулэйман Стальскийын творчествыжэ — Совэт литэратурын ик эн сай страницыжэ.

68 ийаш гынат, Сулэйман Стальский альэ вийан ыльэ, политический оружийжым кудалтэн огыл, у пашалан йамдылалтын да тидэ кугу шонго йэнг мэмнам могай öрыктарышэ муро дэнэ йывыртарэн кэртэш ыльэ!

12 дэкабрь мартэ—исторический кэчэ мартэ—шуко кэчат кодын огыл, калыкын ўшанымэ Стальский, „XX курымын Гомэржэ", Сойуз Совэт дэпутат лийшаш ыльэ.

Поэт тидэ кэчэ мартэ илэн ыш шукто. Но мэмнан шўмыштына—тудо калыкын избранникшэ.

Шкэвжын кугу поэтшым да гражданинжым йомдарышэ Дагэстан калыклан СССР Совэт Писатэль Ушэм правлэний пэш чот ойгырымыжым каласа.

Сулэйман Стальскийын калык пийал вэрч кучэдалмэ корныжо мланна чылаланат, СССР писатэль-шамычлан, илыш дэн творчествэ образэц лийшаш.

СССР Совэт писатэль
Ушэм правлэний.

Марбумстройышто агитаций пашам начар ыштат

Кэчын Вэрховный Совэтыш сайлымэ кэчэ—12 дэкабрь лишэмэш. Тидэ исторический кэчылан чыла избирательный участкылаштэ большэвик партий трэбытлымэ сэмын ойлын йамдылалтман. Тидэ шо тыштэ эн ондак избиратэльный участкылаштэ массэполитик умландарымашым, округной избиратэльный комиссийлаштэ СССР Вэрховный Совэт дэпутатыш сайлаш рэгистрироватлымэ кандидат шамыч нэргэн агитацийым кумдан ыштман.

Тугэ гынат, Марбумстройышто тидэ пашам начар организоватлымэ. Тыштэ пашазэ-шамычын общэжитийыштыш — бараклаштэ, цэхлаштэ, участкэ дэн бригадылаштэ агитаций пашам кумдан ышташ вўэп ыльэ. Но Марбумстройысо комсомол комитэт дэн тудын сэкрэтаржэ Трифонов йолташ тидэ кугу политик кампаньым изи пашалан шотлымышт вэнэ агитаций паша кызытат начар кайэ.

Тэвэ 7-шэ дэн 8-шэ номыран комсомольский бараклаштэ 150 нарэ молодьож ила. Баракыштак красный уголок уло. Рвэзэ шамыч тунэмнэшт, но нунын тунэммашыштым гына вигбат огэш организоватлэ. Тыштэ альат „Вэрховный Совэтыш сайлымэ нэргэн Положенийым" тунэмаш кружокым организоватлымэ огыл.

Бумстройысо комсомол организацийын задачыжэ—чыла барак, бригадэ дэн цэхлаштэ Вэрховный Совэтыш сайлымэ нэргэн кумда агэтаций дэн пропагандым ышташ.

Кнопко.

Пропагандэ паша аклыдымашым пытарыман

Кужэнгэр райкомол да тудын сэкрэтаржэ Гудков йолташ ВЛКСМ ЦК плэнум рэшэньын комсомолэц-шамыч коклаштэ политик-воспитатэльнэ пашам штэн шогымо нэргэн ончыктэн пумыжым умлэн огытыл. Район кöргыштö 400 комсомолэц шотлалтэш гын, политучобо дэвэ 310 комсомолэц гына авалтымэ. 90 комсомолэц нигуштат огыт тунэм. Но тидэ 310 комсомолэцшат сводко почэш гына авалтмылан шотлалтыт. Тэвэ „Новая дерэвня", „Тумйу-мучаш", „Марий ушэм", „Коммунар" да моло колхоз пэлэнсэ комсомол организацылаштэ кружок-шамыч пашам йöршэшат огыт ыштэ. Тугэ гынат райкомол винэ комсомол организацылаштэ политкружокын пашажым сайэмдаш огэшат шоналтэ.

Райкомолын актившэ-шамыч пропагандэ пашам огыт ыштэ. Тэвэ Васильэв, Мокэйэв, Мольцэв йолташмыт, адак райкомол сэкрэтарь Гудков йолташат нимогай кружокым огыт вуйлатэ.

Пропагандист-шамыч коклаштат паша ок ыштал. Пропсэминарым обыкновэнный совэщаньыш савырэныт. Райкомол пропагандист-шамыч кузэ пашам ыштат ок палэ.

Пропагандист Липатников политзаньатым 2 час олмэш 20-30 минутым гына эртара. Заньатыш конспект дэч посна коштэш. Тунэмшэ-шамычын йодышлан ышт йонгылыш вашмутым пуэда. Вэрховный Совэтыш голосоватлымэ порадкым йöршэш йонгылыш умылтарэн.

Комсомолышто погынымо молодьожым öрдыжэш кодэныт. Нунын коклаштэ политик-воспитатэльнэ паша ок ыштал.

Райкомол сэкрэтарь Гудков, политучобо отдэл вуйлатышэ Морозов да моло бўро члэн-шамыч пропагандэ пашам сайэмдымэ нэргэн кажнэ погынымаштэ, совэщаньыштэ выступатлат, обэщаньым пуат, но обэщаньыштым ик канат огыт шукто.

Тыжэчын Гудков дэн Морозовын молодьож коклаштэ пашам ыштэн кэртдымылык качествышт раш палэ. Нуно комсомол дэн нэсойузный молодьож массэ дэч кўрылтыныт, канцэлар бўрократ дэн болтатлышэ айдэмыш савырэныт. Молодьож коклаштэ паша ыштымашым эн ондак Гудковлан большэвикла вуйлатыман ыльэ. Но Гудков тидэ кугу отвэтствэннэ пашам кўлэш огыллан шотлэн, молодьожын тунэммашыжым организоватлымашкэ чиновник сэмын ончэн. Гудков шкэ обэщаньыжым практик пашаштэ ыгунамат шуктэн огыл. Ончыкыжымат Гудков пашам тыгэ чиновникла ышташ тўналэш гын, комсомол организацийын вуйлатымаш пашаштыжэ кодын огэш кэрт.

А. Корьукин.

МТС КОМСОМОЛ ОРГАНИЗАЦЫН ПАШАЖЫМ САЙЭМДЫМАН

Шэрнур МТС пэлэнсэ комсомол организацыштэ чылажэ 23 комсомолэц шотлалтэш. Нунын кокла гыч шукыжо стахановэц улыт. Но райкомол да тудын сэкрэтаржэ Пэкпайэв йолташ тидэ комсомол организацым пэш начар вуйлатат. Стахановэц - шамыч коклаштэ вимогай паша огэш ыштал. Райкомол стахановэц-шамычын илымэ условийыштым да нунын кузэ паша ыштымыштым ок палэ. Садлан тидэ комсомол организацэ пашам пэш начар ышта.

Комсомолэц да молодьож коклаштэ политик-воспитатэльнэ паша нимолан йöрдымын шындымэ. Политучобыш 23 комсомолэц гыч 8—10 комсомолэц гына коштыт. Комсомолышто шогыдымо тракторист-комбайнэр да моло молодьож политучобо дэнэ авалтымэ огытыл. Садлан шуко комсомолэц да комсомолышто шогыдымо молодьож у избиратэльный законым огэш шинчэ.

Комсомол погынымаштэ критик дэн самокритик укэ. Йатыр комсомолэц-шамыч комсомол погынымашыш огыт кошт. Адак посна комсомолэц-шамыч комсомол взносым 4—12 тылзэ нарэ тўлэн огытыл. Тэвэ Миронов 4 тылзылан, Смоленцэв 5 тылзылан, Соловцов талуклан тўлэн огыл.

Калык тушман да тудын косажым куклэн пытараш кўлэш сэмын пижын огытыл. Вэт Шэрнур МТС-ыштэ калык тушман-шамыч Лоскутов, Стэпанов, Мамайэв да Казанцэв йатыр жап стахановэц-шамычын пашаштым тормозлэн шогэныт. Адак райкомолын тошто составшэ калык тушман Казанцэвым комсомол организацэш öрдыжэ комитэт сэкрэтарьлан шогалтэн ыльэ. Тудо комсомол организацым шалатымашкэ шуктэн да слэсарьлан пыша ыштымыж годым трактор - шамычым гыч луктэдэн. Казанцэв дэнэ моло тушман шамычын косашт кызытат кодын.

Тэвэ МТС-ын общэжитийжым налына. Тидэ общэжитийыштэ тракторист да рэмонтно мастэрскойышто ыштышэ пашазэ - шамыч илат. Но нунылан илаш нимогай условий укэ. Общэжитийым врэдитлэн гына рэмонтироватлэныт. Конгаш олтымо годым пöрт тич шикш тэмэш. Адак чытыдымэ йўштö, йўаш шокшо вўд укэ. Кўвар ўмбалнэ лавра да шўк.

Культур массэ пашат ок колталт. Пашазэ-шамычлэн лудаш газэт дэн кнагашамыч укэ. Йошкар пусакым тылзэ утла олмыктат, ольат шуктэн огытыл. Пашазэ - шамычлан жапым культурно эртараш вэр укэ. Садлан йужо тракторист да пашазэ - шамыч пивнойыш коштыт.

Шэрнур ВЛКСМ райком МТС ысэ комсомол организацийын пашажым сайэмдаш обязан. Комсомолэц-шамыч МТС - ыштэ класс тушманын кодшо косажымак ужын, разоблачатлэн шогышаш улыт.

П. Щэрбаков.

Конкурс увэртаралтын

Тўнгалтыш школлан олыкэрвэл марий да кырык-марий йылмэ дэнэ сай букварым возаш Марий АССР Исполком прэзидиум конкурсым увэртарэн. Конкурсын пытартыш срокшо 1938 ий 15 март. Конкурсышто букварь возаш шонышо чыла йэнг участвоватлэн кэртэш.

Конкурсыш пумо сай букварьлан кум прэмий ышталтэш:

Пэрвой прэмий—5.000 тэнгэ
Кокымшо „ —3.000 „
Кумшо „ —2.000 „

Букварьын кугытшэ 5 пэчэтнэ лист дэч кугу огыл лиман. Тышкэ иллюстрацэ дэн тэкст да послебукварьный матэриал пура. Букварь аналитико-синтэтичэский мэтод дэнэ ышталташ да интэрэснэ, куштылго, художэственнэ йылмэ дэнэ возалташ.

Конкурсыш пумо букварьым ончаш да прэмийым прэсуждатлаш 10 йэнган жўри ышталтын. Жўри прэдсэдатэльлан Марий АССР ОНО вуйлатышэ Т. Г. Мочалов йолташым шогалтымэ.

Газэтым шара

„Куат" колхозышто (Оршанкэ район) комсомолэц Коржанов Иван газэт шарымэ пашам сай шындэн. Октябрь тылзыштэ 10 тэнгэашым, нойабрь тылзылан 100 тэнгэашым шарэн.

Й. Корий.

Отв. рэдактор—
Г. М. ЭРСКИЙ.

Упол. Марлита А-513. Тираж 2860 экз. Йошкар-Ола, Маргосиздатын 1-шэ типогр. ВЛКСМ маробком дэн горком орган. Савыктышэ „М. К".